

Vec C-600/23

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum prijatia:

2. október 2023

Vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania:

Cour de cassation

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

8. september 2023

Žalobca:

Royal Football Club Seraing

Žalovaní:

Fédération Internationale de Football Association (FIFA)

Union européenne des Sociétés de Football Association (UEFA)

Union Royale Belge des Sociétés de Football Association
(URBSFA) ASBL

Za účasti:

Doyen Sports Investment Limited (účastník konania predvolaný na
vyhlásenie spoločného rozsudku)

I. Predmet konania vo veci samej

- 1 Predmetom konania vo veci samej je žaloba, ktorú podal Royal Football Club Seraing proti Fédération Internationale de Football Association (Medzinárodná futbalová federácia) (FIFA) a Union européenne des Sociétés de Football Association (Únia európskych futbalových zväzov) (UEFA) a Union Royale Belge des Sociétés de Football Association (Kráľovský belgický futbalový zväz) (URBSFA), ktorou sa v podstate domáha určenia, že z hľadiska práva EÚ sú pravidlá FIFA týkajúce sa zákazu vlastníctva majetkových práv hráčov tretími osobami (tzv. „*third party ownership*“ alebo „*third party investment*“) protiprávne. Táto žaloba sa tiež týka náhrady škody, ktorá vznikla klubu Royal Football Club Seraing v dôsledku uplatňovania tohto zákazu. Zároveň disciplinárna komisia FIFA uložila klubu Royal Football Club Seraing sankcie, ktoré boli potvrdené rozhodcovským rozsudkom švajčiarskeho Športového arbitrážneho súdu, pričom tento rozsudok bol potvrdený Tribunal fédéral suisse (Švajčiarsky federálny súd, Švajčiarsko).

II. Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 2 Belgický Cour de cassation (Kasačný súd) sa domnieva, že na to, aby mohol rozhodnúť vo veci samej, musí podľa článku 267 ZFEÚ predložiť Súdnemu dvoru Európskej únie otázky týkajúce sa výkladu článku 19 ods. 1 ZEÚ a článku 47 Charty základných práv Európskej únie s cieľom určiť, či tieto ustanovenia bránia tomu, aby rozhodcovskému rozsudku bola priznaná právna sila rozhodnutej veci, ako aj dôkazná sila vo vzťahu k tretím osobám, ak preskúmanie súladu s právom Únie vykonal súd členského štátu, ktorý nie je členským štátom Únie.

III. Prejudiciálne otázky

1. Bráni článok 19 ods. 1 Zmluvy o Európskej únii v spojení s článkom 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a článkom 47 Charty základných práv Európskej únie uplatneniu takých ustanovení vnútroštátneho práva, akými sú článok 24 a článok 171[3] § 9 belgického súdneho poriadku, stanovujúce zásadu právnej sily rozhodnutej veci, na rozhodcovský rozsudok, ktorého súlad s právom Európskej únie preskúmal súd nečlenského štátu Európskej únie, ktorý nie je oprávnený predložiť Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálnu otázku?
2. Bráni článok 19 ods. 1 Zmluvy o Európskej únii v spojení s článkom 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a článkom 47 Charty základných práv Európskej únie uplatneniu vnútroštátneho právneho predpisu priznávajúceho dôkaznú silu vo vzťahu k tretím osobám, s výhradou dôkazu opaku zaťažujúceho tieto tretie osoby, rozhodcovskému rozsudku, ktorého súlad

s právom Európskej únie preskúmal súd nečlenského štátu Európskej únie, ktorý nie je oprávnený predložiť Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálnu otázku?

IV. Hlavné uvedené vnútroštátne predpisy

3 Uvádzané vnútroštátne ustanovenia sú najmä nasledujúce.

A. Zákon zo 16. júla 2004 - Zákoník medzinárodného práva súkromného

– Článok 22 ods. 1

„Cudzie súdne rozhodnutie, ktoré je vykonateľné v štáte, v ktorom bolo vydané, sa vyhlási za úplne alebo čiastočne vykonateľné v Belgicku v súlade s konaním uvedeným v článku 23.“

– Článok 26:

„Dôkazná sila cudzích súdnych rozhodnutí

Ods. 1 Cudzie súdne rozhodnutie je v Belgicku záväzné, pokiaľ ide o zistenia súdu, ak spĺňa požiadavky na preukázanie jeho pravosti podľa práva štátu v ktorom bolo vydané. Na zistenia cudzieho súdu sa neprihliada v rozsahu, v akom majú účinok, ktorý je zjavne nezlučiteľný s verejným poriadkom.

Ods. 2 Dôkaz opaku o skutočnostiach zistených cudzím súdom možno preukázať všetkými právne relevantnými spôsobmi.“

B. Súdny poriadok

– Článok 24:

„Každé právoplatné rozhodnutie má od svojho vyhlásenia právnu silu rozhodnutej veci.“

– Článok 28:

„Každé rozhodnutie nadobudne právnu silu rozhodnutej veci, keď už proti nemu nie je možné podať odpor alebo odvolanie, okrem výnimiek stanovených zákonom a bez toho, aby boli dotknuté účinky mimoriadnych opravných prostriedkov.“

– Článok 1713 ods. 9:

„V rámci vzťahov medzi účastníkmi konania má rozhodcovský rozsudok rovnaký účinok ako súdne rozhodnutie.“

V. Opis skutkového stavu a konania vo veci samej

- 4 Žalovaná v prvom rade, Fédération Internationale de Football Association (FIFA), je neziskovým združením založeným podľa švajčiarskeho práva so sídlom v Zürichu (Švajčiarsko). Združuje národné zväzy zodpovedné za organizáciu a kontrolu futbalu vo svojich krajinách.
- 5 Podľa jej stanov má regulačnú právomoc, ktorá jej umožňuje stanoviť pravidlá záväzné tak pre jej členov, ako aj priamo alebo prostredníctvom uvedených zväzov pre futbalové kluby v jednotlivých krajinách a hráčov registrovaných v týchto kluboch.
- 6 Cieľom týchto pravidiel musí byť podpora integrity, etiky a športového ducha a zabránenie tomu, aby metódy a praktiky, akými sú korupcia, doping alebo ovplyvňovanie zápasov, ohrozovali ich integritu a integritu súťaží, oficiálnych hráčov a klubov alebo aby viedli k ich zneužívaniu.
- 7 Žalovaná v druhom rade, Union européenne des Sociétés de Football Association (UEFA), je neziskové združenie založené podľa švajčiarskeho práva so sídlom v Nyon (Švajčiarsko), ktoré združuje národné zväzy európskeho kontinentu.
- 8 Podľa jej stanov medzi jej ciele patrí podpora futbalu v Európe v duchu „*fair-play*“, monitorovanie a kontrola rozvoja futbalu v Európe vo všetkých jeho formách, príprava a organizácia medzinárodných súťaží stanovením kritérií účasti, „zabránenie tomu, aby metódy alebo postupy ohrozili regulárnosť zápasov alebo súťaží alebo spôsobovali zneužívanie vo futbale“ a „snaha dosiahnuť jej ciele prijatím všetkých opatrení, ktoré považuje za vhodné, ako sú súbor pravidiel, dohôd, dohôd, rozhodnutí alebo programov“ (článok 2 jej stanov).
- 9 Žalovaný v treťom rade, Union Royale Belge des Sociétés de Football Association (URBSFA), so sídlom v Bruseli (Belgicko), je *de facto* belgickým zväzom uznaným za verejnoprospešnú organizáciu. Spolu s ďalšími združeniami spravuje prvé dve profesionálne futbalové ligy a amatérsky futbal v Belgicku. Medzi jej riadnych členov patria najmä futbalové kluby. Je belgickým národným zväzom, ktorý je členom žalovaných v prvom a druhom rade. Je povinný rešpektovať a zabezpečiť, aby belgické kluby rešpektovali stanovy, pravidlá a rozhodnutia FIFA a UEFA, s výhradou všeobecných právnych zásad, ustanovení verejného poriadku a vnútroštátnych, regionálnych a právnych predpisov Spoločenstva v tejto oblasti. Okrem toho mu stanovy priznávajú vo vzťahu k belgickým klubom regulačnú, výkonnú, športovú, disciplinárnu a súdnu právomoc.
- 10 Doyen Sports Investment Limited, účastník konania predvolaný na vyhlásenie spoločného rozsudku, je súkromná spoločnosť založená podľa maltského práva so sídlom v Slieme (Malta). Svoju obchodnú činnosť zameriava na poskytovanie finančnej pomoci futbalovým klubom v Európe. Podľa stanov medzi jej predmety činnosti patrí: a) nákup futbalistov, b) trénerov a manažérov, c) zastupovanie futbalistov, trénerov a manažérov, d) prestupy hráčov, trénerov a manažérov medzi rôznymi klubmi, e) zastupovanie klubov, f) dosahovanie zisku

z futbalových klubov alebo aktívna účasť na ich každodennom riadení pod podmienkou, že dodržiava pravidlá FIFA a všetky ostatné príslušné vnútroštátne alebo medzinárodné pravidlá a g) poskytovanie pôžičiek futbalovým klubom.

- 11 Žalobca Royal Football Club Seraing so sídlom v Seraingu (Belgicko) je neziskovým združením založeným podľa belgického práva, ktoré vedie futbalový klub Seraing, ktorý je členom URBSFA. Počas sezóny 2013 – 2014 prevzalo klub nové vedenie s *„ambíciou vrátiť klub... medzi belgickú a dokonca medzinárodnú elitu“*. *„V súčasnosti klub stále hrá v prvej amatérskej lige, ktorá je predstupňom profesionálneho futbalu, a do ktorej sa chce legitímne čo najskôr vrátiť, čo znamená, že bude môcť posilniť svoje postavenie zo športového a finančného hľadiska“*.
- 12 FIFA prijala „pravidlá o štatúte a prestupe hráčov“ (ďalej len „pravidlá STJ“), ktoré stanovujú univerzálne a záväzné pravidlá týkajúce sa postavenia hráčov a ich kvalifikácie na účasť na organizovanom futbale. Niektoré ustanovenia týchto pravidiel sú priamo záväzné na vnútroštátnej úrovni a musia sa bez zmeny zahrnúť do pravidiel národných zväzov. Iné musí každý zväz zapracovať do svojich vlastných pravidiel.
- 13 Dňa 26. septembra 2014 tlačová správa FIFA uviedla, že *„výkonný výbor prijal na ochranu integrity futbalu a hráčov zásadné rozhodnutie, podľa ktorého bude vlastníctvo majetkových práv hráčov tretími osobami zakázané a bude upravené prechodné obdobie“*.
- 14 V obožníku z 22. decembra 2014 adresovanom jej členom FIFA informovala národné zväzy, a teda URBSFA, že jej výkonný výbor na svojom zasadnutí 18. a 19. decembra 2014 schválil *„nové ustanovenia, ktoré sa majú zahrnúť do pravidiel [STJ] týkajúcich sa vlastníctva majetkových práv hráčov tretími stranami a vplyvu tretích strán na kluby“* s upresnením, že nadobudnú účinnosť 1. januára 2015 a že musia byť zahrnuté do zoznamu záväzných ustanovení na vnútroštátnej úrovni.
- 15 Nový článok 18a pravidiel STJ („vplyv tretej osoby na kluby“) od 1. januára 2015 stanovuje:
 1. *„Žiadny klub nesmie podpísať zmluvu, ktorá by umožňovala klubu (klubom) súperu a naopak, alebo tretím osobám získať v súvislosti s prácou alebo prestupmi možnosť ovplyvňovať nezávislosť alebo politiku klubu alebo výkonnosť jeho tímov.*
 2. *Disciplinárna komisia FIFA môže uložiť sankcie klubom, ktoré nedodržiavajú povinnosti stanovené v tomto článku.“*

- 16 Článok 18b („*Vlastníctvo majetkových práv hráčov tretími stranami*“) tých istých pravidiel od 1. januára 2015 stanovuje:

„1. Žiadny klub ani hráč nemôže uzavrieť žiadnu dohodu s treťou stranou, ktorá by oprávňovala tretiu stranu nárokovat' si úplne alebo čiastočne na akúkoľvek odmenu splatnú v súvislosti s budúcim prestupom hráča z jedného klubu do iného, alebo získať akékoľvek práva v súvislosti s prestupom alebo odmenou za budúci prestup.

2. Zákaz uvedený v prvom pododseku nadobúda účinnosť 1. mája 2015.

3. Dohody, na ktoré sa vzťahuje prvý pododsek, uzavreté pred 1. májom 2015, môžu zostať v platnosti až do uplynutia ich účinnosti. Ich trvanie však nemožno predĺžiť.

4. Platnosť akejkoľvek dohody, na ktorú sa vzťahuje prvý pododsek, podpísanej medzi 1. januárom 2015 a 30. aprílom 2015 nesmie presiahnuť jeden rok odo dňa nadobudnutia účinnosti.

5. Do konca apríla 2015 musia byť všetky existujúce dohody, na ktoré sa vzťahuje odsek 1, zaregistrované do systému TMS (Transfer Matching System). Všetky kluby, ktoré podpísali takéto dohody, ich musia predložiť – v plnom rozsahu a so zahrnutím všetkých pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov alebo príloh – do TMS, pričom uvedú informácie týkajúce sa dotknutej tretej strany, celé meno hráča, ako aj dobu platnosti dohody.

6. Disciplinárna komisia FIFA môže uložiť disciplinárne sankcie klubom alebo hráčom, ktorí nedodržiavajú povinnosti uvedené v tejto prílohe.“

- 17 Podľa článku 18b je teda i) od 1. mája 2015 úplne zakázané uzatvárať nové dohody, ktoré sú v rozpore s týmto ustanovením; ii) medzi 1. januárom a 30. aprílom 2015 sa zmluvy ešte môžu uzavrieť a nadobudnúť účinnosť, ale zostávajú v platnosti len rok od dátumu ich podpisu; iii) zmluvy, ktoré boli uzavreté a nadobudli účinnosť pred 1. januárom 2015, zostávajú v platnosti až do dátumu skončenia účinnosti zmluvy, ale nie je ich možné predĺžiť.

- 18 Treťou stranou je v zmysle týchto ustanovení akákoľvek „*iná strana ako prestupujúci hráč, oba kluby zúčastnené na prestupe hráča z jedného klubu do druhého alebo akýkoľvek klub, v ktorom bol hráč registrovaný*“ (pravidlá STJ, definície, bod 14).

- 19 Dňa 30. januára 2015 žalobca uzavrel so spoločnosťou Doyen Sports dohodu na dobu určitú do 1. júla 2018. Táto dohoda upravovala uzatváranie budúcich osobitných zmlúv o financovaní pre každého hráča žalobcu, ktorého si vyberú obe strany na základe spoločnej dohody, a upravovala prevod majetkových práv troch menovite označených hráčov, podľa tejto dohody sa spoločnosť Doyen Sports stala 30 % vlastníkom „*finančnej hodnoty odvodenej z federatívnych práv*“ týchto

hráčov, pričom žalobca zakázal „*nezávisle a samostatne*“ previesť na tretiu osobu svoj podiel na majetkových právach týchto hráčov.

- 20 Dňa 3. apríla 2015 podala Doyen Sports najmä proti trom žalovaným žalobu na Tribunal de commerce francophone de Bruxelles (Obchodný frankofónny súd Brusel, Belgicko), dňa 8. júla 2015 žalobca dobrovoľne vstúpil do konania ako vedľajší účastník.
- 21 Žalobca najmä navrhol, aby súd určil, že úplný zákaz praktík vylúčených článkami 18a a 18b pravidiel STJ (tzv. *third party ownership* alebo *third party investment*) je protiprávny z hľadiska práva Únie, konkrétne práva na voľný pohyb kapitálu, práva na slobodné poskytovanie služieb, práva na voľný pohyb pracovníkov a práva hospodárskej súťaže, a aby vyhlásil všetky pravidlá obsahujúce takýto úplný zákaz za neplatné, uložil UEFA povinnosť zmeniť svoje „pravidlá UEFA o klubových licenciách a finančnom *fair play*“ tak, aby boli zlučiteľné s praxou *third party ownership* alebo *third party investment*, a aby podľa článku 1382 bývalého belgického Občianskeho zákonníka, podľa ktorého skutok, ktorým je inému spôsobená škoda, zaväzuje toho, koho vinou škoda vznikla, na jej náhradu, zaplatila UEFA predbežnú sumu vo výške 500 000 eur, ako náhradu škody, ktorá vznikla v dôsledku uplatnenia článkov 18a a 18b uvedených pravidiel.
- 22 Dňa 7. júla 2015 uzavreli žalobca a Doyen Sports dohodu podobnú dohode z 30. januára 2015 o prevode 25 % majetkových práv nového, menovite označeného hráča.
- 23 Dňa 4. septembra 2015 disciplinárna komisia FIFA vyhlásila žalobcu za vinného z porušenia vyššie uvedených článkov 18a a 18b z dôvodu uzavretia uvedených dohôd, zakázala mu registráciu hráčov počas štyroch registračných období a uložila mu povinnosť zaplatiť pokutu vo výške 150 000 švajčiarskych frankov.
- 24 Odvolací výbor FIFA zamietol 7. januára 2016 odvolanie žalobcu proti tomuto rozhodnutiu.
- 25 Dňa 9. marca 2016 podal žalobca proti tomuto rozhodnutiu zo 7. januára 2016 odvolanie na švajčiarsky Športový arbitrážny súd, na ktorý sa obrátil v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v stanovách FIFA.
- 26 Rozsudkom zo 17. novembra 2016 Tribunal de commerce francophone de Bruxelles (Obchodný frankofónny súd Brusel) vyhlásil, že nemá právomoc rozhodovať o návrhoch žalobcu.
- 27 Dňa 19. decembra 2016 podal žalobca proti tomuto rozhodnutiu odvolanie.

- 28 V rozhodcovskom rozsudku z 9. marca 2017 rozhodcovský súd konštatoval, že rozhodné právo pozostáva
- z pravidiel FIFA a švajčiarskeho práva, vrátane Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „EDLP“),
 - práva EÚ, najmä ustanovení Zmlúv týkajúcich sa slobody pohybu a hospodárskej súťaže, ktoré predstavujú kogentné ustanovenia zahraničného práva v zmysle § 19 švajčiarskeho federálneho zákona o medzinárodnom práve súkromnom z 18. decembra 1987.
- 29 Dospel k záveru o zákonnosti článkov 18a a 18b pravidiel STJ, znížil zákaz registrácie hráčov na obdobie troch rokov a potvrdil pokutu.
- 30 Dňa 15. mája 2017 žalobca podal na Tribunal fédéral suisse (Švajčiarsky federálny súd) žalobu o neplatnosť rozhodcovského rozsudku z 9. marca 2017. Tento súd túto žalobu rozsudkom z 20. februára 2018 zamietol.
- 31 Žalobca sa na odvolacom súde v Bruseli domáhal určenia zodpovednosti troch žalovaných na základe článku 1382 a nasl. Občianskeho zákonníka. Tvrdil, že traja žalovaní porušili právo Únie tým, že mu zabránili uzavrieť dohody „*third party investment*“ alebo „*third party ownership*“, že v dôsledku tohto porušenia práva Únie prišiel o prostriedky financovania alebo rozvoja a disciplinárne sankcie mali škodlivé následky.
- 32 Nemožnosť posilniť jadro jeho tímu získaním nových hráčov zabránila športovému rastu tímu. Klubu bolo tiež počas troch po sebe nasledujúcich období znemožnené registrovať nových dorastencov alebo predĺžiť registráciu dorastencov, ktorí už v klube pôsobili, čo viedlo k zrušeniu registrácie a zániku približne desiatich tímov, a tým k strate príjmov z členských poplatkov, ktoré platili noví členovia, a zo vstupného vyberaného na zápasoch, ktoré klub odohral.
- 33 Žalobca žiadal odvolací súd, aby rozhodol, že články 18a a 18ter pravidiel STJ sú protiprávne, pretože porušujú právo Únie a EDLP, čo podľa neho spôsobí vznik zodpovednosti FIFA.
- 34 Uviedol 13 odvolacích dôvodov:
- 1) porušenie práva na voľný pohyb kapitálu;
 - 2) porušenie práva na slobodné poskytovanie služieb;
 - 3) porušenie práva na voľný pohyb pracovníkov;
 - 4) porušenie článku 102 ZFEÚ;
 - 5) porušenie článku 101 ZFEÚ;
 - 6) porušenie práva vlastniť majetok zaručeného EDLP;

- 7) nezákonnosť pravidiel UEFA o „finančnom *fair-play*“ z hľadiska práva Únie (články 63, 101 a 102 ZFEÚ);
- 8) protiprávnosť sankcií vzhľadom na „základné slobody Európskej únie“;
- 9) protiprávnosť sankcií vzhľadom na zásadu proporcionality;
- 10) protiprávnosť sankcií vzhľadom na zásadu osobnosti trestov;
- 11) Športový arbitrážny súd nespĺňa požiadavky nezávislosti a nestrannosti stanovené v článku 47 Charty základných práv Európskej únie a v článku 6 EDĽP;
- 12) zavedenie tejto nútenej arbitráže zvýšilo účinnosť porušovania základných slobôd Európskej únie a v širšom zmysle zbavilo týchto účastníkov konania práv Únie, ktoré sú im zaručené;
- 13) neexistencia vyhlásenia o vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku Športového arbitrážneho súdu z 9. marca 2017.
- 35 Ako uviedol odvolací súd, žalobca teda tvrdí, že články 18a a 18b pravidiel STJ porušujú viaceré ustanovenia Zmluvy o FEÚ a EDĽP. Prvý, druhý, tretí a štvrtý odvolací dôvod sa týkajú porušenia základných slobôd. Štvrtý a piaty odvolací dôvod sa týkajú práva hospodárskej súťaže. Šiesty odvolací dôvod sa týka práva vlastníť majetok zaručeného EDĽP. Ôsmy odvolací dôvod sa týka zákonnosti disciplinárnych sankcií. Odvolacie dôvody č. 9 až 13 sa týkajú zákonnosti i) disciplinárnych sankcií, ktoré mu uložila FIFA a ii) rozhodcovského rozsudku z hľadiska práva Európskej únie.
- 36 Pokiaľ ide o slobody zaručené Úniou, žalobca najmä tvrdil, že sporný zákaz bráni voľnému pohybu kapitálu, pretože rovnako ako v prejednávanej veci bráni maltskému *third party owner* investovať do belgického klubu. Tento zákaz obmedzuje voľný pohyb služieb, pretože vyvoláva na náklady „hráčov“ (mzdy, transfery atď.) deflačný účinok, ktorý vedie k zníženiu objemu služieb. Tvrdí, že zákaz *third party ownership* obmedzí príležitosti niektorých európskych občanov (profesionálnych futbalistov, ktorých medzinárodný prestup by umožnila investícia „*third party ownership*“) opustiť svoj členský štát pôvodu s cieľom nájsť si zamestnanie v klube so sídlom v inom členskom štáte. Domnieva sa, že tieto obmedzenia voľného pohybu kapitálu, služieb a pracovníkov nemožno v žiadnom prípade odôvodniť naliehavým dôvodom všeobecného záujmu.
- 37 Pokiaľ ide o právo hospodárskej súťaže, v súvislosti s článkom 102 ZFEÚ konštatoval, že keďže si FIFA prisvojila výlučnú právomoc regulovať trh prestupov (a následne rozšíriť svoju regulačnú činnosť na tretie osoby pôsobiace na tomto trhu), je nesporné, že má dominantné postavenie na tomto trhu. Zneužitie spočíva v úplnom vylúčení všetkých súčasných a potenciálnych

prevádzkovateľov, ktorí nie sú klubmi z relevantného trhu, s cieľom vyhradiť tento trh pre jeho konečných členov, teda kluby.

- 38 Pokiaľ ide o článok 101 ZFEÚ, domnieva sa, že články 18a a 18b, ktoré možno považovať za výsledok dohody medzi členmi FIFA za účasti UEFA, vedú k obmedzeniu hospodárskej súťaže. Obmedzenia slobody investovania obmedzujú slobodu financovania klubov a zasahujú do podstaty konkurenčného procesu: kluby sú obmedzené pri definovaní svojej náborovej politiky. Práve spotrebiteľia „futbalového“ produktu dostanú produkt nižšej kvality.
- 39 FIFA, ktorá musí preukázať, že úplný zákaz praktiky *third party ownership* alebo *third party investment* je odôvodnený a primeraný na dosiahnutie jej legitímnych cieľov, tento dôkaz nepredložila.
- 40 Pokiaľ ide o zákonnosť sankcií, tvrdí, že každá sankcia založená na pravidle, ktoré porušuje slobody Únie, sama o sebe tieto slobody porušuje.
- 41 FIFA spochybnila všetky odvolacie dôvody uvádzané žalobcom a tvrdila najmä, že pozitívny účinok rozhodnutej veci spojený s rozhodcovským rozsudkom Športového arbitrážneho súdu z 9. marca 2017 bráni spochybneniu zákonnosti zákazu *third party ownership* v rámci tohto konania.
- 42 Cour d'appel de Bruxelles (Odvolací súd Brusel) v súvislosti s odvolacími dôvodmi č. 1 až 6 a č. 8 rozhodol, že z článku 1713 ods. 9 Súdneho poriadku, ako aj z článkov 24 a 28 toho istého poriadku vyplýva, že rozhodcovský rozsudok má právnu silu rozhodnutej veci odo dňa, keď bol vydaný, bez toho, aby bolo predtým začaté konanie o vyhlásení rozhodnutia za vykonateľné, s výhradou jeho zrušenia vnútroštátnym súdom. V prejednávanej veci je rozhodcovský rozsudok konečný a nadobudol právnu silu rozhodnutej veci po tom, čo 20. februára 2018 Tribunal fédéral suisse (Švajčiarsky federálny súd) zamietol žalobu o neplatnosť. V rozhodcovskom rozsudku sa však rozhoduje o spornej otázke týkajúcej sa zlučiteľnosti článkov 18a a 18b pravidiel s právom Únie, položenej v rovnakom znení pred odvolacím súdom v rámci žaloby o náhradu škody.
- 43 Pokiaľ ide o odvolacie dôvody č. 9 až 13, odvolací súd rozhodol, že žalobca márne spochybňuje platnosť disciplinárnych sankcií uložených Športovým arbitrážnym súdom a rozhodcovského rozsudku. Právomoc Športového arbitrážneho súdu nebola spochybnená žiadnym z účastníkov konania. V dôsledku toho je odvolací dôvod nezákonnosti disciplinárnych sankcií, vyvodený z nútenej povahy rozhodcovského konania, nedôvodný. Ďalej podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora rozhodcovský súd nie je súdnym orgánom v zmysle článku 267 ZFEÚ, a preto mu nemôže položiť prejudiciálne otázky.
- 44 Súdny dvor rozhodol, že nemožnosť rozhodcovského súdu, či už belgického alebo zahraničného, obrátiť sa na Súdny dvor, ktorá má svoj pôvod v článku 267 ZFEÚ, ako ho vykladá Súdny dvor, nemá sama osebe za následok neplatnosť rozsudkov tohto súdu z hľadiska článku 6 ods. 1 EDĽP.

- 45 Pripomenul, že Tribunal fédéral suisse (Švajčiarsky federálny súd) v podrobne odôvodnenom rozhodnutí z 20. februára 2018 potvrdil svoju predchádzajúcu judikatúru a rozhodol, že Športový arbitrážny súd je skutočným nezávislým a nestranným rozhodcovským súdom a že nemá žiadny dôvod prehodnotiť pevne ustálenú judikatúru.
- 46 Podľa článku 22 ods. 1 belgického Zákonníka o medzinárodnom práve sa každý cudzí rozsudok automaticky uznáva v Belgicku bez ďalšieho konania. Toto uznanie má za následok, že v Belgicku je právna sila rozhodnutej veci cudzieho rozhodnutia prípustná. Pozitívny účinok rozhodnutej veci spojený s rozsudkom Tribunal fédéral suisse (Švajčiarsky federálny súd) z 20. februára 2018 bráni tomu, aby žalobca mohol na odvolacom súde spochybniť postavenie Športového arbitrážneho súdu ako nezávislého a nestranného súdneho orgánu a platnosť rozhodcovského rozsudku, najmä vzhľadom na zásadu proporcionality.
- 47 Napokon vyhlásenie vykonateľnosti sa týka výlučne núteného výkonu rozhodnutia, t. j. jeho výkonu prostredníctvom donútenia. Rozhodcovský rozsudok nie je neplatný len preto, že nebol predmetom vyhlásenia vykonateľnosti. V dôsledku toho je odvolací dôvod nezákonnosti sankcií vyvolaný z neexistencie vyhlásenia o vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku nedôvodný (odvolací dôvod č. 13).
- 48 Disciplinárne sankcie uložené Športovým arbitrážnym súdom podľa článkov 8a a 18b pravidiel STJ sa ukladajú žalobcovi, a nie tretím osobám, ktoré naďalej môžu slobodne hrať futbal. Tieto sankcie preto nie sú protiprávne s ohľadom na zásadu osobnosti trestov (odvolací dôvod č. 10).
- 49 Odvolací súd tak dospel k záveru, že odvolacie dôvody založené na porušení práva Únie a práv zaručených EDLP sú neprípustné alebo nedôvodné. Údajné pochybenia vytykané FIFA teda neboli preukázané. V dôsledku toho je návrh žalobcu na náhradu škody nedôvodný.
- 50 Rozsudkom z 12. decembra 2019 preto Cour d'appel de Bruxelles (Odvolací súd Brusel) zamietol odvolanie žalobcu proti rozsudku zo 17. novembra 2016 a vyhlásil návrhy žalobcu za nedôvodné.
- 51 Žalobca podal proti tomuto rozsudku kasačný opravný prostriedok.

VI. Tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 52 Žalobca predkladá na Cour de cassation (Kasačný súd) tri kasačné dôvody.

Prvý kasačný dôvod

- 53 V rámci svojho prvého kasačného dôvodu, založeného na nútenej povahe rozhodcovského konania tvrdí, že boli porušené tieto ustanovenia:

- článok 19 ods. 1 ZEÚ,
 - články 18, 45, 56, 63, 101, 102, 267 a 344 ZFEÚ,
 - články 15, 16 a 47 Charty základných práv Európskej únie,
 - článok 1, článok 2 bod 1, články 4 a 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/104/EÚ z 26. novembra 2014 o určitých pravidlách upravujúcich žaloby podľa vnútroštátneho práva o náhradu škody utrpenej v dôsledku porušenia ustanovení práva hospodárskej súťaže členských štátov a Európskej únie,
 - zásada efektivity práva Únie,
 - zásada prednosti práva Únie pred vnútroštátnymi ustanoveniami, ktorá vyplýva najmä z článku 4 ZEÚ a článku 288 ZFEÚ,
 - články 23 až 28 a článok 1713 ods. 9 Súdneho poriadku,
 - články 22 až 27 zákona zo 16. júla 2004 o Zákonníku medzinárodného práva,
 - článok 1383 a 1384 Občianskeho zákonníka,
 - článok 149 Ústavy.
- 54 V prvej časti žalobca poukázal na to, že pred odvolacím súdom tvrdil, že nútené rozhodcovské konanie pred Športovým arbitrážnym súdom, ktoré mu bolo jednostranne uložené, posilňuje porušenie základných slobôd Únie a všeobecnejšie ho zbavuje európskych práv, ktoré mu sú zaručené.
- 55 Vo veci AT.40208, *International Skating Union's Eligibility Rules*, Európska komisia rozhodla v súvislosti s rozhodcovskými doložkami v prospech Športového arbitrážneho súdu stanovenými stanovami Medzinárodnej korčuliarskej únie, že „(57) pravidlá týkajúce sa odvolacieho rozhodcovského konania sú stanovené v článku 25 stanov [tejto federácie] a stanovujú, že ‚rozsudky Športového arbitrážneho súdu sú konečné a záväzné, pričom právomoc občianskeho súdu je vylúčená‘. (58)... Pravidlá o odvolacom rozhodcovskom konaní posilňujú obmedzenia súťaže... Komisia zastáva názor, že pravidlá odvolacieho rozhodcovského konania posilňujú obmedzenia hospodárskej súťaže spôsobené pravidlami na určovanie oprávnenosti... V kombinácii s pravidlami na určovanie oprávnenosti posilňujú pravidlá odvolacieho rozhodcovského konania obmedzenie ich obchodnej slobody a vylúčenie potenciálnych konkurentov [Medzinárodnej korčuliarskej únie]“.
- 56 Žalobca tiež uviedol, že Súdny dvor vo svojom rozsudku zo 6. marca 2018, *Achmea* (C-284/16, EU:C:2018:7) potvrdil, že rozhodcovská inštitúcia podlieha skutočnému súdnemu preskúmaniu od okamihu, keď ide o základné ustanovenia

práva Únie, a že z toho v podstate vyvodil, že členský štát porušuje svoju povinnosť zaručiť plnú účinnosť práva Únie a autonómiu tohto práva, keď súhlasí s podriadením sa určitým typom rozhodcovského konania. Aj keď ide o „obchodné rozhodcovské konanie“ vyplývajúce z autonómie vôle účastníkov konania, je nevyhnutné, aby existovala súdna kontrola s možnosťou položiť prejudiciálne otázky s cieľom zaručiť dodržiavanie verejného poriadku Európskej únie. Rovnako (ak nie viac) ako rozhodcovské konanie stanovené dvoma členskými štátmi v rámci dvojstrannej zmluvy, uloženie povinnosti využiť rozhodcovské konanie Športového arbitrážneho súdu v stanovách FIFA bráni plnej účinnosti práva Únie a zasahuje do autonómie tohto práva najmä tým, že bráni predloženiu prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru Európskej únie.

- 57 Napadnutý rozsudok nijako neodpovedá na tento dôvod vyvedený z toho, že nútené rozhodcovské konanie Športového arbitrážneho súdu v spojení s mimoriadne okrajovou povahou kontroly zákonnosti, ktorú vykonáva Tribunal fédéral suisse (Švajčiarsky federálny súd), bráni riadnemu uplatňovaniu práva Únie. Preto nie je riadne odôvodnený (článok 149 Ústavy).
- 58 V druhej časti tohto prvého kasačného dôvodu žalobca vo vzťahu k napadnutému rozsudku vytýka, že súd nepreskúmal súlad rozhodcovského rozsudku Športového arbitrážneho súdu z 9. marca 2017, ktorému priznal právnu silu rozhodnutej veci, so základnými ustanoveniami práva Únie, hoci tento rozhodcovský rozsudok nebol preskúmaný z hľadiska súladu s týmto právom.
- 59 Podľa zásady zakotvenej v článku 344 ZFEÚ členské štáty, vrátane Belgicka, sa spory, ktoré sa týkajú uplatňovania alebo výkladu Zmlúv, vyriešia v súlade so Zmluvami (rozsudok zo 6. marca 2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, bod 31). Na druhej sa právo Únie „vyznačuje... tým, že vychádza z autonómneho prameňa tvoreného Zmluvami, svojou prednosťou pred právom členských štátov a priamym účinkom celého množstva ustanovení uplatniteľných vo vzťahu k ich štátnym príslušníkom aj vo vzťahu k samotným členským štátom... Na zachovanie charakteristických znakov a autonómie právneho poriadku Únie zaviedli Zmluvy súdny systém určený na zabezpečenie súdržného a jednotného výkladu práva Únie“ (rozsudok zo 6. marca 2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, body 33 a 35).
- 60 V súlade s článkom 19 ods. 1 ZEÚ vnútroštátnym súdom a Súdnemu dvoru prislúcha, aby zaručili plné uplatňovanie práva Únie vo všetkých členských štátoch. Základom celého takto koncipovaného súdneho systému je predovšetkým konanie o prejudiciálnej otázke upravené v článku 267 ZFEÚ (rozsudok zo 6. marca 2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, body 36 a 37).
- 61 Hoci podmienky vykonávania zásady právnej sily rozhodnutej veci musí stanoviť vnútroštátny právny poriadok v súlade so zásadou procesnej autonómie členských štátov, „[t]ieto pravidlá však nesmú byť menej priaznivé ako pravidlá upravujúce obdobné vnútroštátne konania (zásada ekvivalencie) ani nesmú byť naformulované tak, aby v praxi spôsobili nemožnosť alebo nadmerné sťaženie

výkonu práv uznaných právnym poriadkom Spoločenstva (zásada efektivity)“ (rozsudok z 3. septembra 2009, Fallimento Olimpiclub, C-2/08, EU:C:2009:506, bod 24).

- 62 Ak sa z vôle dotknutých účastníkov konania rozhodne o ich spore rozhodnutím rozhodcovského súdu, ktorý nemožno považovať za „súdny orgán jedného z členských štátov“ v zmysle článku 267 ZFEÚ, a nie je preto oprávnený obrátiť sa na Súdny dvor s návrhom na začatie prejudiciálneho konania, súdne preskúmanie súdmi členských štátov môže mať obmedzenú povahu za predpokladu, že „základné ustanovenia práva Únie sa môžu preskúmať v rámci tejto kontroly, a prípadne byť aj predmetom návrhu na začatie prejudiciálneho konania“ (rozsudok zo 6. marca 2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, body 54 [a] 55). Toto preskúmanie základných ustanovení práva Únie a osobitne ustanovení európskeho verejného poriadku je o to dôležitejšie, ak je rozhodcovské konanie „vynútené“ stanovami združenia, akým je FIFA.
- 63 Články 23 až 28 Súdneho poriadku a články 22 až 29 Zákonníka medzinárodného práva nemôžu brániť tomu, aby sa pred súdmi členského štátu spochybnili otázky, o ktorých rozhodcovský súd rozhodol v inom konaní o výklade pravidiel verejného poriadku práva Únie týkajúcich sa najmä voľného pohybu pracovníkov (články 45 ZFEÚ a 15 Charty), slobodného poskytovania služieb (články 56 ZFEÚ a 16 Charty), voľného pohybu kapitálu (článok 63 ZFEÚ) a práva hospodárskej súťaže (články 101 a 102 ZFEÚ). Uplatnenie zásady právnej sily rozhodnutej veci, ktorá zakazuje belgickému súdu overiť, či rozhodcovský rozsudok Športového arbitrážneho súdu, tak ako ho preskúmal Tribunal fédéral suisse (Švajčiarsky federálny súd), neporušuje základné ustanovenia práva Únie, a na tento účel prípadne položiť Súdnemu dvoru prejudiciálne otázky, by vo vyššie uvedených oblastiach viedlo k prekážkam účinného uplatňovania, ktoré nemožno odôvodniť zásadou právnej istoty, a preto ich treba považovať za prekážky, ktoré sú v rozpore so zásadou efektivity práva Únie (rozsudok z 3. septembra 2009, Fallimento Olimpiclub, C-2/08, EU:C:2009:506, body 30 a 31).
- 64 Okrem toho z článku 1, článku 2 bodu 1 a článkov 4 a 5 smernice 2014/104/EÚ vyplýva, že európske právo zaručuje, že právo každej osoby, ktorá utrpela škodu spôsobenú porušením práva hospodárskej súťaže (t. j. články 101 a 102 ZFEÚ), požadovať a získať úplnú náhradu tejto škody, sa môže účinne uplatniť, a že v súlade so zásadou efektivity sa musia vnútroštátne hmotnoprávne a procesné pravidlá uplatňovať takým spôsobom, aby výkon tohto práva nebol prakticky nemožný alebo neprimerane sťažený.
- 65 Rovnako podľa článku 47 Charty každý, koho práva a slobody zaručené právom Únie sú porušené, má právo na účinný prostriedok nápravy pred nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.
- 66 Z toho vyplýva, že napadnutý rozsudok konštatovaním, že odvolacie dôvody vyvedené z porušenia práva Únie a práv zaručených EDLP zo strany FIFA sú

neprípustné alebo nedôvodné, bez toho, aby preskúmal, či rozhodcovský rozsudok rešpektuje základné ustanovenia práva Únie, ktoré boli podľa žalobcu porušené a na základe ktorých sa môže domáhať náhrady škody vyplývajúcej z tohto porušenia, porušuje všetky ustanovenia uvedené v kasačných dôvodoch, s výnimkou článku 149 Ústavy (povinnosť odôvodnenia).

B. Druhý kasačný dôvod

- 67 V druhom kasačnom dôvode, v ktorom žalobca tvrdí, že napadnutým rozsudkom bol nesprávne zamietnutý jeho návrh na náhradu škody voči UEFA, uvádza porušenie týchto ustanovení:
- článok 149 Ústavy,
 - články 101 a 102 ZFEÚ,
 - článok 1 ods. 1, články 2, 3, 4, 5 a článok 11 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/104/EÚ z 26. novembra 2014 o určitých pravidlách upravujúcich žaloby podľa vnútroštátneho práva o náhradu škody utrpenej v dôsledku porušenia ustanovení práva hospodárskej súťaže členských štátov a Európskej únie,
 - články 1382, 1383 a 1384 Občianskeho zákonníka.
- 68 V prvej časti žalobca tvrdil, že UEFA vyvíjala aktívne úsilie o zákaz dohôd *third party ownership* alebo *third party investment*. Na základe teórie rovnocennosti podmienok treba teda vychádzať z toho, že UEFA sama prinajmenšom nepriamo prispela k vzniku rôznych škôd, ktoré utrpel žalobca, a preto mu musí zodpovedať za ich náhradu. Vzhľadom na článok 11 ods. 1 smernice 2014/104, ktorý tak patrí medzi „podniky, ktoré spoločným správaním porušili právo hospodárskej súťaže“, musí UEFA spoločne a nerozdielne zodpovedať za škodu spôsobenú týmito porušeniami, a z tohto dôvodu je túto škodu povinná v celom rozsahu nahradiť.
- 69 V druhej časti žalobca uviedol, že v napadnutom rozsudku sa uvádza, že FIFA „je neziskovým združením podľa švajčiarskeho súkromného práva, ktoré združuje národné zväzy zodpovedné za organizáciu a kontrolu futbalu vo svojich krajinách a na svojich územiach“ a že UEFA „je neziskovým združením, ktoré združuje národné zväzy európskeho kontinentu“. Žalobca vo svojich podaniach tvrdil, že UEFA je konfederácia zväzov, ktorá je sama členom FIFA. UEFA toto tvrdenie spochybnila.
- 70 Články 101 a 102 ZFEÚ vyvolávajú priame účinky vo vzťahoch medzi jednotlivcami a zakladajú dotknutým osobám práva, ktoré sú vnútroštátne súdy povinné ochraňovať (rozsudky Súdneho dvora zo 14. marca 2019, Skanska Industrial Solutions a i., C-724/17, EU:C:2019:204, bod 24 a z 5. júna 2014, Kone a i., C-557/12, EU:C:2014:1317, bod 20). Úplná účinnosť týchto ustanovení a najmä potrebný účinok zákazov, ktoré sú v nich uvedené, by boli spochybnené, ak by sa akákoľvek poškodená osoba nemohla domáhať náhrady škody, ktorá jej

bola spôsobená správaním spôsobilým obmedziť alebo skresliť hospodársku súťaž (rozsudok Súdneho dvora zo 14. marca 2019, Skanska Industrial Solutions a i., C-724/17, EU:C:2019:204, bod 2[5]). Toto právo na úplnú náhradu škody potvrdzujú články 1, 2, 3 a 4 smernice 2014/104/EÚ.

- 71 Na účely uplatnenia článku 101 ZFEÚ žalobca tvrdil, že každé rozhodnutie združenia združení podnikov zaväzuje jeho členov, ktorí sú navyše povinní ho dodržiavať a zabezpečiť jeho dodržiavanie, takže sú rovnako ako združenie združení podnikov, v rámci ktorého sa prijíma rozhodnutie, spoluautormi tohto rozhodnutia (rozsudok Všeobecného súdu z 26. januára 2005, Piau/Komisia, T-193/02, EU:T:2005:22, bod 75). Na tento účel sa nevyžaduje, aby sa členovia združenia skutočne zúčastnili na porušení, ale len to, aby združenie malo podľa svojich vnútorných pravidiel možnosť zaväzovať svojich členov (rozsudok Súdneho dvora zo 16. novembra 2000, Finnboard/Komisia, C-298/98 P, EU:C:2000:634).
- 72 Na účely uplatnenia článku 102 ZFEÚ žalobca tvrdil, že pravidlá, ktoré stanovila FIFA a ktoré zakazujú dohody „*third party ownership*“ alebo „*third party investment*“, možno tiež považovať za pravidlá predstavujúce zneužitie kolektívneho dominantného postavenia v zmysle článku 102, na ktorom sa FIFA aj UEFA podieľajú v rozsahu štatutárnej účasti žalobcu v rámci FIFA, keďže národné zväzy alebo federácie združujúce kluby vystupujú voči hospodárskym subjektom a spotrebiteľom ako kolektívny subjekt.
- 73 Podľa článku 102 ZFEÚ a článku 11 ods. 1 smernice 2014/104 môže účasť na zneužití kolektívneho dominantného postavenia, teda „spoločne správanie“, vyplývať z „pasívneho podieľania sa“ na správaní a dokonca z „tichého súhlasu so správaním“ bez toho, aby sa vyžadovalo, aby podnik mal vlastnú rozhodovaciu, intervenčnú alebo sankčnú právomoc, pokiaľ ide o uskutočňovanie zneužitia dominantného postavenia.
- 74 Z toho podľa žalobcu vyplýva, že vylúčenie akejkoľvek zodpovednosti UEFA za škodu vyplývajúcu z uplatnenia zákazu „*third party ownership*“ alebo „*third party investment*“ nie je právne odôvodnené.

C. Tretí kasačný dôvod

- 75 Svojím tretím kasačným dôvodom žalobca napadnutému rozsudku vytýka, že ním bola zamietnutá jeho žaloba proti URBSFA, pričom nesprávne uvádza, že v dôsledku dôkaznej sily rozsudku Športového arbitrážneho súdu z 9. marca 2017 naňho prešlo dôkazné bremeno týkajúce sa nezlučiteľnosti článkov 18a a 18b pravidiel STJ s právom Únie, ktoré neuniesol.
- 76 Žalobca uvádza porušenie nasledujúcich ustanovení:
- článok 149 Ústavy,
 - článok 19 ods. 1 ZEU,

- články 18, 45, 56, 63, 101, 102, 267 a 344 ZFEÚ,
 - články 15, 16 a 47 Charty,
 - článok 1, článok 2 bod 1, články 4 a 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/104/EÚ z 26. novembra 2014 o určitých pravidlách upravujúcich žaloby podľa vnútroštátneho práva o náhradu škody utrpenej v dôsledku porušenia ustanovení práva hospodárskej súťaže členských štátov a Európskej únie,
 - zásada efektivity práva Európskej únie,
 - zásada prednosti práva Únie pred vnútroštátnymi ustanoveniami, ktorá vyplýva najmä z článku 4 ZEÚ a článku 288 ZFEÚ,
 - články 23 až 28 a článok 1713 ods. 9 Súdneho poriadku,
 - články 1165, 1315, 1350, 3°, 1352, 1382 a 1383 Občianskeho zákonníka.
- 77 Žalobca tvrdí, že ak je preukázané obmedzenie voľného pohybu kapitálu zaručeného článkom 63 ZFEÚ, ktoré môže vyplývať z kartelu, dohody alebo rozhodnutia zakázaného článkom 101 ZFEÚ, pôvodcovi tohto obmedzenia prináleží preukázať, že je odôvodnené legitímnymi cieľmi a primerané na dosiahnutie týchto cieľov.
- 78 Hoci rozhodcovský rozsudok správnou silou rozhodnutej veci má medzi účastníkmi konania dôkaznú silu vo vzťahu k tretím osobám, ktoré neboli účastníkmi konania a môžu ho uplatniť, dôkazná sila vyplývajúca z týchto ustanovení nemôže brániť účinnosti ustanovení práva Únie.
- 79 Podľa žalobcu z toho vyplýva, že tieto ustanovenia nemôžu viesť k tomu, že osobe poškodenej obmedzením voľného pohybu kapitálu vyplývajúcim z rozhodnutia FIFA prináleží preukázať, že toto obmedzenie nie je odôvodnené legitímnymi cieľmi ani primerané týmto cieľom z dôvodu dôkaznej sily rozhodnutia Športového arbitrážneho súdu, ktorého zrušenie Tribunal fédéral suisse (Švajčiarsky federálny súd) zamietol, teda súd, ktorý – na rozdiel od belgických súdov – nie je povinný podať návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ.
- 80 Takéto uplatnenie týchto ustanovení, ktoré by pripisovalo dôkaznú silu rozhodnutiu Športového arbitrážneho súdu, pokiaľ ide o zlučiteľnosť článkov 18a a 18b pravidiel STJ so slobodou voľného pohybu kapitálu, voľného pohybu služieb a voľného pohybu pracovníkov a s článkami 101 a 102 ZFEÚ, by malo za následok, že na belgických súdoch, ktoré sa môžu – a musia – obrátiť na Súdny dvor s otázkami týkajúcimi sa výkladu práva Únie, by dôkazné bremeno neexistencie legitímneho cieľa opatrenia alebo proporcionality tohto opatrenia vo vzťahu k sledovanému cieľu znášala osoba, ktorá je týmito obmedzeniami

poškodená. To by predstavovalo značnú prekážku účinného uplatňovania pravidiel Únie v tejto oblasti, a preto sa teda musí považovať za nezlučiteľné so zásadou efektivity práva Únie.

- 81 Odmietnutím predloženia prejudiciálnych otázok Súdnu dvoru porušuje napadnutý rozsudok všetky ustanovenia uvedené v kasačnom dôvode.
- 82 Žalovaní namietajú neprípustnosť všetkých týchto kasačných dôvodov.

VII. Posúdenie Cour de cassation (Kasačný súd) a odôvodnenie návrhu na začatie prejudiciálneho konania

A. O prvom kasačnom dôvode

- 83 Cour de cassation (Kasačný súd) sa domnieva, že vo svojej prvej časti je kasačný dôvod nezákonnosti disciplinárnych sankcií, založený na nútenej povahe rozhodcovského konania, nedôvodný, keďže odvolací súd na neho odpovedal konštatovaním, že žalobca po vzniku sporu potvrdil právomoc Športového arbitrážneho súdu a že právomoc tohto súdu nebola spochybnená žiadnym z účastníkov konania.
- 84 Pokiaľ ide o druhú časť, Cour de cassation (Kasačný súd) rozhodol, že námietke neprípustnosti nemožno vyhovieť. Napadnutý rozsudok nezaložil svoje rozhodnutie o zamietnutí návrhu žalobcu proti FIFA na úvahe, že nepredložil dôkaz o svojich výhradách založených na práve Únie, ale na úvahe, že účinok právnej sily rozhodnutej veci rozhodcovskému rozsudku z 9. marca 2017 bráni tomu, aby odvolací súd opätovne preskúmal otázku zlučiteľnosti článkov 18a a 18ter pravidiel STJ s právom Únie.
- 85 Podľa článku 19 ods. 1 ZEÚ Súdny dvor Európskej únie zabezpečuje dodržiavanie práva pri výklade a uplatňovaní zmlúv; členské štáty ustanovia v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, prostriedky nápravy potrebné na zabezpečenie účinnej právnej ochrany.
- 86 Podľa článku 47 Charty každý, koho práva a slobody zaručené právom Únie sú porušené, má právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom.
- 87 Smernica 2014/104/EÚ stanovuje:
- v článku 1 prvom odseku, sa touto smernicou stanovujú určité pravidlá potrebné na zabezpečenie toho, aby každá osoba, ktorá utrpela škodu spôsobenú porušením práva hospodárskej súťaže podnikom alebo združením podnikov, mohla účinne vykonávať svoje právo uplatniť si nárok na úplnú náhradu tejto škody od tohto podniku alebo združenia; touto smernicou sa stanovujú pravidlá na podporu nenarušenej hospodárskej súťaže na vnútornom trhu a odstránenie prekážok brániacich jeho riadnemu fungovaniu, a to zabezpečením rovnocennej ochrany všetkých osôb, ktoré utrpeli takúto škodu, v rámci celej Únie,

- v článku 2 bode 1, že na účely uvedenej smernice „porušenie práva hospodárskej súťaže“ je porušenie článku 101 alebo 102 ZFEÚ alebo porušenie vnútroštátneho práva hospodárskej súťaže,
 - v článku 4, že v súlade so zásadou účinnosti členské štáty zabezpečia, aby všetky vnútroštátne pravidlá a postupy týkajúce sa uplatnenia nárokov na náhradu škody boli vypracované a uplatňovali sa tak, aby prakticky neznemožnili ani nadmerne nesťažili výkon práva priznaného Úniou na úplnú náhradu škody spôsobenej porušením práva hospodárskej súťaže a že súlade so zásadou rovnocennosti vnútroštátne pravidlá a postupy, ktoré sa týkajú konaní o žalobách o náhradu škody spôsobenej v dôsledku porušenia článku 101 alebo 102 ZFEÚ, nesmú byť pre domnelé poškodené osoby menej priaznivé ako pravidlá a postupy, ktoré platia pre podobné konania o žalobách o náhradu škody v dôsledku porušenia vnútroštátneho práva.
- 88 Súdny dvor vo svojom rozsudku z 23. marca 1982, Nordsee (102/81, EU:C:1982:107), pripomína, že je dôležité, aby právo Spoločenstva bolo plne dodržiavané na území všetkých členských štátov, takže zmluvné strany sa od neho nemôžu odchýliť, a upozorňuje na skutočnosť, že ak v rámci zmluvného rozhodcovského konania vzniknú otázky týkajúce sa práva Spoločenstva, riadne sudy môžu byť nútené preskúmať tieto otázky buď v rámci pomoci, ktorú poskytujú rozhodcovským súdom, najmä s cieľom pomôcť im pri určitých procesných úkonoch alebo pri výklade uplatniteľného práva, alebo v rámci preskúmania rozhodcovského rozsudku, ktoré môže byť viac či menej rozsiahle v závislosti od daného prípadu a ktoré musia vykonať v prípade podania odvolania, námietky, návrhu na výkon rozhodcovského rozhodnutia alebo v prípade akéhokoľvek iného prostriedku nápravy stanoveného uplatniteľnou vnútroštátnou právnou úpravou.
- 89 Vo svojom rozsudku zo 6. marca 2018, Achmea (C-284/16, EU:C:2018:158), Súdny dvor uvádza, že na zachovanie charakteristických znakov a autonómie právneho poriadku Únie zaviedli Zmluvy súdny systém určený na zabezpečenie súdržného a jednotného výkladu práva Únie, v tomto rámci podľa článku 19 ZEÚ vnútroštátnym súdom a Súdnemu dvoru prislúcha, aby zaručili plné uplatňovanie práva Únie vo všetkých členských štátoch a súdnu ochranu práv, ktoré pre jednotlivca vyplývajú z tohto práva, a že základom celého takto koncipovaného súdneho systému je predovšetkým konanie o prejudiciálnej otázke upravené v článku 267 ZFEÚ, ktoré má za cieľ – prostredníctvom nastoleného dialógu medzi súdmi, konkrétne medzi Súdnym dvorom a súdmi členských štátov – zabezpečiť jednotný výklad práva Únie, čím umožňuje zabezpečiť jeho súdržnosť, plný účinok a autonómiu a nakoniec aj špecifický charakter práva vytvoreného Zmluvami.
- 90 Vo svojom rozsudku zo 7. apríla 2022, Avio Lucos (C-116/20, EU:C:2022:273), ten istý súd na jednej strane rozhodol, že na to, aby sa zabezpečila tak stabilita práva a právnych vzťahov, ako aj riadny výkon spravodlivosti, je totiž dôležité, aby sa nemohli napadnúť súdne rozhodnutia, ktoré sa stali právoplatnými po

vyčerpaní dostupných opravných prostriedkov alebo po uplynutí lehôt stanovených pre tieto opravné prostriedky. Právo Únie teda vnútroštátnemu súdu neukladá povinnosť neuplatniť vnútroštátne procesné normy, na základe ktorých nadobúda rozhodnutie právoplatnosť, napriek tomu, že by sa tým umožnila náprava vnútroštátnej situácie nezlučiteľnej s týmto právom. Na druhej strane podmienky vykonávania zásady právnej sily rozhodnutej veci musí stanoviť vnútroštátny právny poriadok v súlade so zásadou procesnej autonómie členských štátov. Nesmú však byť menej výhodné ako podmienky upravujúce podobné situácie vnútroštátnej povahy (zásada ekvivalencie) a nemôžu robiť výkon práv vyplývajúcich z právneho poriadku Únie prakticky nemožným alebo ho nadmerne sťažovať (zásada efektivity).

- 91 Po tom, čo konštatoval, že *„podľa článku 1713 ods. 9 Súdneho poriadku, v rámci vzťahov medzi účastníkmi konania má rozhodcovský rozsudok rovnaký účinok ako súdne rozhodnutie“* a že *„podľa článkov 24 a 28 Súdneho poriadku má každé právoplatné rozhodnutie od svojho vyhlásenia právnu silu rozhodnutej veci ... a každé rozhodnutie nadobudne právnu silu rozhodnutej veci, keď už proti nemu nie je možné podať odpor alebo odvolanie, okrem výnimiek stanovených zákonom a bez toho, aby boli dotknuté účinky mimoriadnych opravných prostriedkov“*, sa v napadnutom rozsudku uvádza, že *„z týchto zákonných ustanovení vyplýva, že rozhodcovský rozsudok má právnu silu rozhodnutej veci odo dňa, keď bol vydaný, bez toho, aby bolo predtým začaté konanie o vyhlásení rozhodnutia za vykonateľné, s výhradou jeho zmeny na základe odvolania pred inými rozhodcami alebo jeho zrušenia vnútroštátnym súdom“*.
- 92 Uvádza, že rozhodcovský rozsudok z 9. marca 2017 je konečný a nadobudol právnu silu rozhodnutej veci, rozhodol o spornej otázke týkajúcej sa zlučiteľnosti článkov 18a a 18b pravidiel s právom Únie a že v dôsledku toho sú dôvody založené na údajnej nezákonnosti týchto článkov z hľadiska ustanovení Zmluvy o FEÚ a Prvého dodatkového protokolu k EDLP neprípustné z dôvodu právnej sily rozhodnutej veci rozhodcovského rozsudku.
- 93 V tejto časti sa dôvodom napadnutému rozsudku vytýka, že nepreskúmal, či je rozhodcovský rozsudok Športového arbitrážneho súdu z 9. marca 2017, ktorému tento súd priznáva právnu silu rozhodnutej veci, v súlade so základnými ustanoveniami práva Únie, ktorých porušenie žalobca namieta tvrdením, že mu v dôsledku toho vznikla škoda, hoci tento rozhodcovský rozsudok nebol predmetom preskúmania súladu s týmto právom, ktoré by umožnilo položiť Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálnu otázku.
- 94 Preskúmanie dôvodu v tejto časti vyžaduje výklad článku 19 ods. 1 ZEÚ a pred vydaním rozhodnutia predloženie prvej otázky, ktorá je uvedená vo výroku tohto rozsudku, Súdnemu dvoru Európskej únie.

B. O druhom kasačnom dôvode

- 95 Cour de cassation (Kasačný súd) sa domnieva, že prvá časť druhého kasačného dôvodu predstavuje dôvod založený na nesprávnom výklade, keďže odvolací súd na túto časť odpovedal konštatovaním, že okolnosť, že UEFA vyvíjala aktívne úsilie v prospech sporného zákazu, je z hľadiska občianskoprávnej zodpovednosti irelevantná, najmä preto, že vzhľadom na jej umiestnenie v roku 2015 bola účasť žalobcu na zápasoch organizovaných UEFA čisto hypotetická.
- 96 Rozhodol, že preskúmanie druhej časti druhého kasačného dôvodu si vyžaduje overenie skutkového stavu presahujúce jeho právomoci, takže tento dôvod je neprípustný z dôvodu, ktorý je vlastný konaniu o kasačnom opravnom prostriedku.

C. O tret'om kasačnom dôvode

- 97 Cour de cassation (Kasačný súd) ho považuje za prípustný, keďže mu neukladá povinnosť zo skutkového hľadiska posúdiť hodnotu dôvodov, ktoré žalobca vynaložil na vyvrátenie dôkazu založeného na rozhodcovskom rozsudku, a keďže dôvod založený na porušení článku 19 ods. 1 ZEÚ sa týka verejného poriadku a možno ho po prvýkrát uplatniť pred Cour de cassation (Kasačný súd). Porušenie tohto ustanovenia by v prípade opodstatnenosti dôvodu kasačného opravného prostriedku postačovalo nato, aby malo za následok zrušenie rozsudku.
- 98 Napadnutým rozsudkom sa zamietá návrh žalobcu smerujúci proti URBSFA z dôvodu, že „rozsudok je uplatniteľný voči tretím osobám v tom zmysle, že jeho samotná existencia je v právnom poriadku záväzná pre všetkých“, že „účinnok rozsudku voči tretím osobám znamená, že sa dôkaznej sily toho, čo bolo predmetom rozhodnutia v súvislosti so spornou otázkou alebo sporným bodom, možno dovoľávať voči tretím osobám a zo strany tretích osôb, s výhradou dôkazu opaku“, že „toto pravidlo platí pre rozhodcovský rozsudok“ a že žalobca nevyvrátil dôkaznú silu rozhodcovského rozsudku Športového arbitrážneho súdu z 9. marca 2017.
- 99 V rámci tohto kasačného dôvodu sa napadnutému rozsudku vytýka, že žalobcovi bola uložené bremeno vyvrátenia domnienky založenej na uvedenom rozhodcovskom rozsudku, že obmedzenia vyplývajúce z článkov 18a a 18b pravidiel STJ sú v súlade so základnými ustanoveniami práva Únie, ktorých porušenie žalobca namieta tvrdením, že mu v dôsledku toho vznikla škoda, hoci tento rozhodcovský rozsudok nebol predmetom preskúmania súladu s právom Únie, ktoré by umožnilo položiť Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálnu otázku.
- 100 Preskúmanie kasačného dôvodu v tejto časti predpokladá výklad článku 19 ods. 1 ZEÚ. Pred rozhodnutím je preto potrebné položiť Súdnemu dvoru Európskej únie druhú otázku uvedenú vo výroku tohto rozsudku.